

PROTECȚIA NATURII ÎN ROMÂNIA

- STUDIU DE CAZ -

Judecător dr. Demis-Marius Spărios

Șimon, un sat care face parte din comuna Bran și care este situat în județul Brașov, se află la aproximativ un kilometru est față de limita sitului Bucegi, pe care Comisia Europeană l-a înscris, la propunerea României, pe lista siturilor de importanță comunitară, având codul ROSCI0013. Un alt astfel de sit, situl Munții Făgăraș (codul ROSCI0122), se află la o distanță de aproximativ opt kilometri vest față de satul respectiv. Pentru ambele situri, în formularele standard de date a fost menționată prezența lupilor.

La 6 noiembrie 2016, în jurul orei 19.00, personalul Direcției pentru Monitorizarea și Protecția Animalelor (DMPA) și UN, în calitate sa de medic veterinar, s-au deplasat în satul Șimon, sub coordonarea lui TM, cu intenția de a captura și de a reloca un lup care de câteva zile frecventa gospodăria unui localnic, jucându-se și hrănindu-se împreună cu câinii acestuia.

După ce a fost împușcat cu medicamente tranchilizante de uz veterinar, acest lup a fost urmărit, capturat și apoi ridicat de coadă și de pielea cefei până la o mașină care se afla la o anumită distanță, apoi introdus într-o cușcă destinată transportului de câini.

Personalul DMPA a coordonat transportarea lupului astfel capturat către Rezervația de urși Libearty din Zărnești, unde există și un țarc de lupi proveniți din grădini zoologice neconforme. Însă, în timpul acestui transport, lupul a reușit să rupă cușca și a fugit în pădurile din zonă.

1) Având în vedere dispozițiile art. 16 alin. (1) din Directiva Habitare 92/43/CEE (transpus prin art. 38 din OUG nr. 57/2007), se poate considera că exemplarul de lup capturat:

- (i) a ieșit din “aria sa de extindere (naturală)”,
- (ii) astfel că nu ar mai fi nevoie ca derogarea de la interdicția de capturare prevăzută de art. 12 alin. (1) lit. a) din Directivă [transpus prin art. 33 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 57/2007] să fie prevăzută într-un act normativ sau individual al autorității competente?

Legislație:

Art. 16 alin. (1) din Directivă:

“Statele membre pot deroga de la dispozițiile articolelor 12, 13, 14 și 15 literele (a) și (b), cu condiția ca derogarea să nu afecteze negativ menținerea populațiilor din speciile respective la un stadiu corespunzător de conservare **în aria lor de extindere naturală** și în măsura în care nu există o alternativă satisfăcătoare la derogare, în următoarele scopuri: (...)”

(b) pentru a evita daunele grave asupra recoltelor, efectivelor de animale, pădurilor, exploatațiilor piscicole, apelor și altor forme de proprietate;

(c) în folosul sănătății și siguranței publice sau pentru alte motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic și în situații care ar avea efecte benefice de importanță majoră asupra mediului”.

Art. 38 alin. (1) din OUG nr. 57/2007:

(1) Prin excepție de la prevederile art. 33 alin. (1) (...), autoritatea publică centrală pentru protecția mediului stabilește, anual și ori de câte ori este nevoie, derogări, cu condiția să nu existe o alternativă acceptabilă, iar măsurile derogatorii să nu fie în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă în arealul lor natural și numai în următoarele situații:

(...)

b) pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor și apelor, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru prevenirea producerii unor daune importante asupra altor bunuri;

c) în interesul sănătății și securității publice, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, și pentru consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu (...)”.

Art. 12 din Directivă:

“Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui un sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale enumerate în anexa IV litera (a) **în aria lor de extindere**, interzicând:

(a) orice formă de capturare sau ucidere deliberată a specimenelor din aceste specii în natură (...)”

Art. 33 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 57/2007:

“(1) Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, prevăzute în anexele nr. 4A și 4B, cu excepția speciilor de păsări, și care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt interzise:

a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic (...)”.

2. În ipoteza în care împotriva DMPA, UN și TM, o Asociație de protecție a dreturilor animalelor formulează plângere penală sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 52 alin. 1 lit. d) raportat la art. 33 alin. 1 lit. a) și f) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, sunt întrunite elementele pentru tragerea la răspundere penală a acestora?

Legislație:

Art. 52 alin. (1) lit. d) din OUG nr. 57/2007:

“(1) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă săvârșirea următoarelor fapte:

(...)

d) nerespectarea prevederilor art. 33 alin. (1) și (2) (...).”

Art. 33 alin. (1) lit. a) și f) din OUG nr. 57/2007:

“(1) Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, prevăzute în anexele nr. 4 A și 4 B, cu excepția speciilor de păsări, și care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt interzise:

a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;

(...)

f) deținerea, transportul, vânzarea sau schimburile în orice scop, precum și oferirea spre schimb sau vânzare a exemplarelor luate din natură, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic.”